

Møde i den lokale projektgruppe for Naturnationalpark Bidstrupskovene, 23. august 2022 kl. 17.00-20.00

Mødet blev holdt på Osted Fri- og Efterskole.
Godkendt version af referat.

Deltagere:

Gruppens repræsentanter deltog i det omfang som fremgår af tabellen herunder, dog i enkelte tilfælde ved suppleanter.

Fra Naturstyrelsen deltog skovrider Jens Peter Simonsen, skovfoged Hans Christian Jessen og fuldmægtig Jonas Morsing Thomassen (referent).

Desuden deltog Markus Raeder Konner (studerende på Københavns Universitet)

Organisation / forening / interesse	Navn på repræsentant	Deltog
Avnstrup Overdrev Beboerlaug	Fredrik Kinnunen	X
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Midtsjælland	Pia Ungstrup Petersen	X
Danmarks Idrætsforbund	Inga Skjærris	X
Danmarks Jægerforbund, Hvalsø-Osted Jagtforening	Karsten Villumsen	X
Danmarks Naturfredningsforening (Lejre)	Erik Olsen	X
Danmarks Vilde Natur, Midtsjælland	Laila Borgvold Larsen	Kasper Møller
Dansk Botanisk Forening (Østkredsen)	Søren Grøntved Christiansen	X
Dansk Islandshesteforening	Ane Kirstine Ilsøe	X
Dansk Ornitologisk Forening (Roskilde)	Søren Peter Pinnerup	X
Dansk Polarhunde Klub	Henrik Søeborg	X
Dansk Retrieverklub, Midtsjælland	Tanja Blindbæk Olsen	X
Dansk Ride Forbund	Elisabeth Sthur	X
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger Midt- og Vestsjælland (Roskilde)	Jes Dabelsteen	Suppleant
Friluftsrådet Roskilde	Lisbeth Maria Hansen	X
Hvalsø Bylav	Ole Theill Knudsen	X
Lejre Kommune.	Kaare Tvedergaard Kristensen Ruth Bjerregaard	X X
Lepidopterologisk Forening	Per Stadel Nielsen	X
Midtsjællands Efterskole	Christian Hougaard-Jakobsen	X
Nationalpark Skjoldungernes Land bestyrelse	Marianne Svendsen	Afbud
Nationalpark Skjoldungernes Land Sekretariatet	Anders Bülow	Afbud
Ny Tolstrup borgergruppe	Randi Lauridsen	X
Osted Bylaug og Osted Fri- og Efterskole	Per Krøis Kjærsgaard	X
Repræsentant for motionsløbere	Mai Klærke Mikkelsen	X
Repræsentant for mountainbikere, Mud 'n' Race	André Andersen	Afbud

Repræsentant for spejdergrupper og -hytter, DDS - Skjoldungerne-Lejre	Kasper Eliassen	Afbud
Repræsentant for orienteringsløbere	Flemming Hjorth	X
Skov Hastrup Bylaug	Ida Maria Lomholdt	X
Udflytterbørnehaven Peters Hus	<i>Mangler GDPR samtykke</i>	Afbud

Afbud: Se tabel

Referat:

1. Velkomst og godkendelse af referat, ved Naturstyrelsen

- Jens Peter Simonsen bød velkommen.
- Referat fra mødet 15. juni 2022 blev godkendt.
- Naturstyrelsen stillede forslag om, at referaterne fremover godkendes elektronisk. Dette vil bl.a. sikre at referaterne hurtigere kan blive tilgængelige på hjemmesiden. I praksis vil det foregå ved at der stilles en frist for indsigelser. Forslaget blev godkendt.

2. Opsamling på sidste workshop, herunder opstilling af hensyn (Naturstyrelsen)

- Jens Peter Simonsen opsummerede, at de tidligste tanker om en 500 ha naturnationalpark i Bidstrupskovene gik på en kompakt udformning, placeret inden for de sydlige 640 ha, som tidligere har været udpeget som mulig naturnationalpark.
- Noter fra møderne i de to nationale grupper blev udleveret.
- Jonas Morsing Thomasen opsummerede hensyn og opmærksomhedspunkter omkring placering af en naturnationalpark i Bidstrupskovene (Bilag 1). Punkterne er identificeret gennem de to foregående møder i den lokale projektgruppe (jf. tidligere referater), møder i de to nationale grupper, øvrig kommunikation med naboer og interessenter, samt den politiske aftale om Naturnationalparkerne. Enkelte konkrete kommentarer gik på:
  - Spørgsmål til om en aflastningsfold kan bruges til dyrene om sommeren, således at resten af naturnationalparken friholdes for dyr i den periode, hvor flest mennesker besøger området. Det er ikke Naturstyrelsens opfattelse at det vil være en mulighed.
  - Problematisk af potentiel tilgroning med birk, og en debat om naturlig succession og behov for planteædende dyr med forskellige fødepræferencer.
  - Af sikkerhedshensyn for de besøgende kan der være et generelt behov for gode oversigtsforhold og flugtveje. Kommentaren affødte forslag om, at låger etableres så de åbner udad, og Naturstyrelsen gentog hensynspunktet omkring nem adgang gennem mange låger/indgange.
  - Ønske om at skovveje og stier i Naturnationalparken fortsat vedligeholdes. Naturstyrelsen bekræftede at det er udgangspunktet, men at der kan være sti- og/eller vejforløb som ændres eller nedlægges.
  - At der med ønske om sky dyr er tænkt på hjorte. Kommentaren affødte en debat om det græsningsøkologiske perspektiv, hvor hjorte ikke vil være tilstrækkeligt, og hvor den videnskabelige arbejdsgruppe foreslår okser og evt. heste og bison.
- Hans Jessen præsenterede et forslag til hvordan en afgrænsning kunne se ud (Bilag 2). Afgrænsningen er udarbejdet i et forsøg på at imødekomme de oplyste hensyn og opmærksomhedspunkter. Umiddelbare kommentarer gik på:
  - Problematisk af om der vil være tilstrækkelige midler til at etablere nye stier udenfor NNP sammen med de øvrige friluftsfaciliteter både i NNP og i den urørte skov. Der blev

ligeledes spurgt til længden af skovveje og stier i NNP og i den urørte skov, hvilket ikke endnu er opgjort eller planlagt i detaljer.

- Anerkendelse af NNP afgrænses, så der både findes biodiversitetsmæssigt værdifulde skovenge i NNP og i den urørte skov-del.
- Debat om udformningen af genveje/sluser gennem NNP, herunder nødvendig længde og muligheden for, om lågerne kan bruges til at lukke af på den modsatte led ved passage. Naturstyrelsen henviste bl.a. til egne erfaringer fra Nakke Skov, at dyrenes fri passage i NNP skal vægtes, vigtigheden af gode oversigtsforhold etc., og at emnet vil blive taget op igen på et senere møde i den lokale projektgruppe.
- Debat om hvilke typer af friluftaktiviteter, som vil kunne tillades i en NNP. Naturstyrelsen svarede, at det altid vil være en vurdering af det konkrete arrangement og dets påvirkning af de naturhensyn, der skal varetages.

3. Workshop/gruppediskussion af mulig afgræsning og placering (60 min)

I tre selvorganiserede grupper blev listen af hensyn og opmærksomhedspunkter samt den foreslåede afgræsning debatteret.

Naturstyrelsen deltog i ca. den første halvdel af tiden i de forskellige grupper for at afklare konkrete spørgsmål, og derved støtte gruppernes interne arbejde.

4. Fremlæggelse i plenum

Én fra hver gruppe opridsede debatten. Grupperne blev karakteriseret som bredt repræsenterende, og udtrykte at de kunne genkende deres bekymringer og synspunkter i forslaget.

Generelt blev udtrykt ros for at forslaget imødekommer mange hensyn og er lykkedes med at finde gode kompromisser.

Der blev foreslået to konkrete ændringer til afgrænsningen.

- Ud fra et ønske om at have en del af mountainbikesporet 'Det Hvide Spor' udenfor NNP og samtidigt få mere areal som ikke er NNP nær parkeringspladsen ved Avnstrup Centret, blev det foreslået at sporets sydligste spids blev taget ud af NNP.
- Det blev foreslået at lade Orup skov indgå i NNP, for derved at kunne reducere arealet i kerneområdet for friluftsliv. Vel vidende at placeringen øst for den offentlige vej til Ny Tolstrup vanskeliggør en sådan løsning.

En række konkrete hensyn og ønsker blev listet:

- At 'Rundturen' etableres så den både kan benyttes af ryttere og fodgængere (dobbeltsporet).
- At genveje/sluser er nemme at passere.
- At der etableres låger ved alle veje som krydser afgrænsningen, således at der ikke opstår blinde veje.
- At der opsættes stenter på steder hvor der ikke nødvendigvis er en egentlig sti.
- At der etableres ridestier til kortere ruter udenfor NNP.
- At der etableres stillezoner/faunazoner til de store planteædende pattedyr, hvilket samtidigt kan give mere trykthed for de besøgende.
- At der generelt opstilles infotavler.
- At der etableres bedre/flere parkeringsfaciliteter i nord.
- Spørgsmål om området er egnet til heste og ønske om at undgå heste.
- At der ikke etableres færister.
- At der etableres spring m.m. på ridestier udenfor NNP.

- At der i placering og udformning generelt tages hensyn til træning, især de daglige og de som omfatter børn og unge.
- At undgå bison.
- At hændelser mellem dyr og mennesker registreres. Herunder også nærved-hændelser, eller situationer hvor dyrenes tilstedeværelse forhindrer et besøg, uden at der opstår en egentlig hændelse. Som eksempel blev nævnt et scenarie, hvor en enkeltperson kommer til en NNP-indgang hvor en stud tygger drøv lige inden for en låge.
- At der vil være behov for sikkerhedsinstrukser for ansvarspersoner, f.eks. lærere og spejderledere. Erfaringerne fra Præstø-hændelsen blev nævnt som eksempel på, hvordan en uforudset situation kan få vide følger.
- Problematisering af at kernen af friluftsfaciliteter, herunder stier og skovveje, i dag findes samme sted, som er kernen af naturværdier.
- Spørgsmål til om dyrene kan udstyres med GPS-udstyr, så besøgende kan få en live-opdatering på, hvor dyrene færdes. Det blev problematiseret, om et sådant system også kunne få den modsatte effekt, så nogle aktivt opsøger, og derved jager med, dyrene.
- Ønske om MTB-spor udenfor NNP, enten ved at Det Hvide Spor kommer til at ligge halvt i og halvt udenfor NNP, eller ved at etablere et nyt andet spor. Det er især et ønske i forhold til træning med børn.

5. Plenumdebat om behov og placering af friluftsfaciliteter (Alle)

Punktet bliver tema for næste møde.

6. Næste møde og evt. nedsættelse af tematiske arbejdsgrupper (Naturstyrelsen)

Næste møde er planlagt til den 11. oktober 2022. Detaljer om tid og sted følger.

7. Evt.

Naturstyrelsen foreslog, at der inden næste gruppemøde kan arbejdes i mindre, tematiske grupper, med konkrete emner som ikke forudsætter alles deltagelse. Et eksempel kunne være afklaring af Dansk Polarhundeklubs behov og fremtidige muligheder, eller udarbejdelse af konkrete beskrivelser af hensyn til sommerfugleenge m.v. Medlemmer af den lokale projektgruppe kan på eget initiativ foreslå sådanne mindre grupper. Resultaterne af sådanne tematiske grupper vil blive forelagt for den samlede lokale projektgruppe. Forslaget blev vedtaget.

Midtsjælland
Ref. JMT
Den 22. august 2022

Hensyn og opmærksomhedspunkter ved placering af NNP Bidstrup

Placering og hegnsudformning

- 500 ha i ét sammenhængende område.
- Ønske om lavt hegn (To-trådet hegn).
- Der skal være en aflastningsfold, med en vis foderværdi.
- Eksisterende bebyggelser må gerne ligge uden for NNP – ikke et must.
- Overveje alternativer til færister.
- Hegnslinje på afstand af ydre ejendomsskel / Direkte adgang for matrikulære naboer til statens areal.
- Hegnslinje med afstand, gerne varierende afstand, til skovveje. Skovveje om muligt uden for heget.
- Sikre arealer uden græssende dyr ved nabofaciliteter, f.eks. spejderhytter, skovbørnehave (Avnstrup) og nær Ny Tolstrup.

Naturværdier

- Folden skal dække de områder der har størst gavn af græsning.
- Opmærksomhed på og værktøjer til at sikre eksisterende naturværdier, især på skovengene.
- Hjortevildtets fri bevægelse i skovhøjlandet bevares.

Adgangsforhold og stier

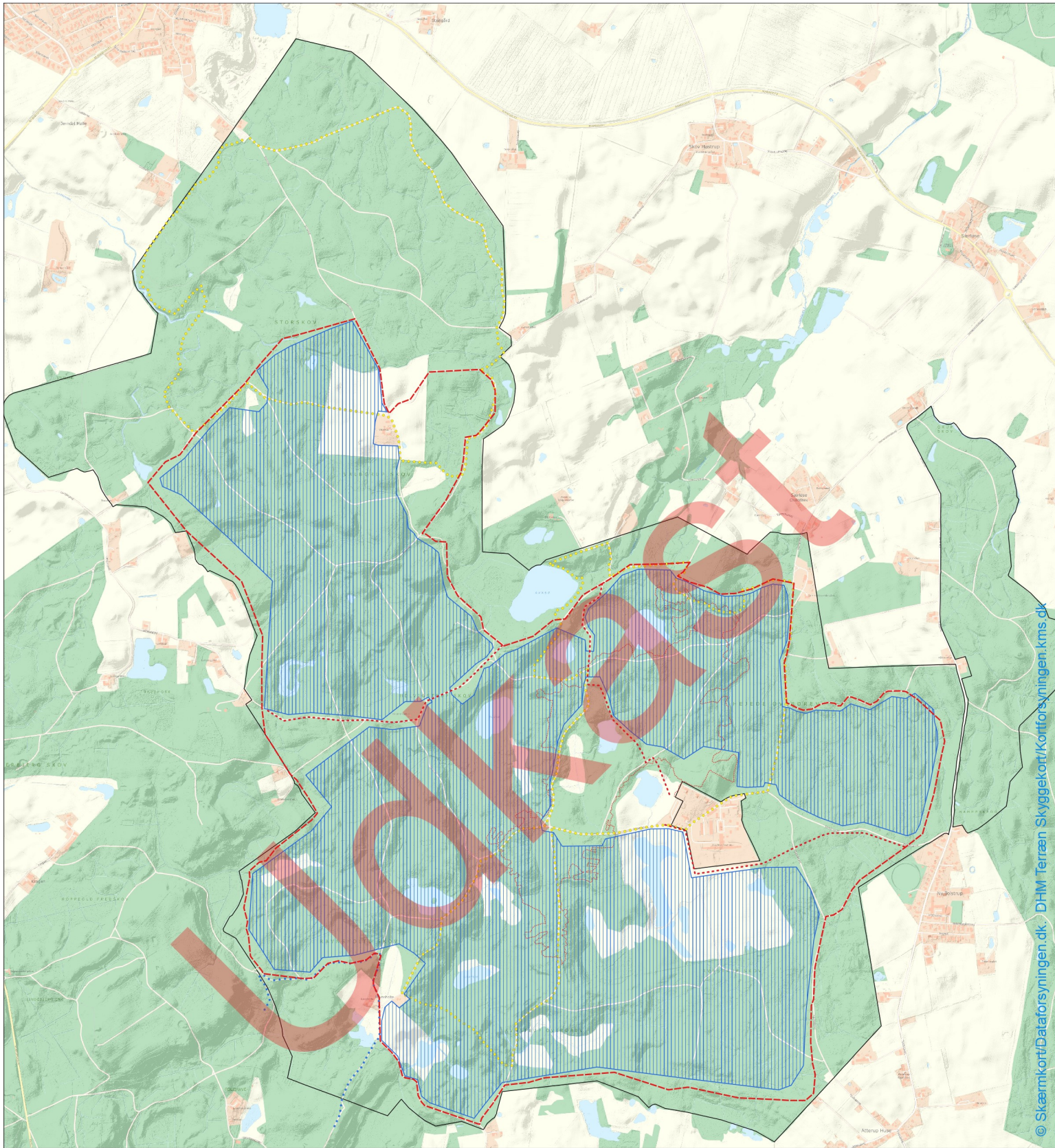
- Let adgang ind i NNP (Mange låger/indgange).
- Adgang/stier udenfor NNP fra parkeringspladsen ved Avnstrup mod Storskoven.
- Flere p-pladser.

Publikumsfaciliteter

- Gæster (Gående, ryttere og måske cyklende) skal kunne færdes hele vejen uden om NNP. 'Rundturen'.
- Genveje på 'Rundturen', som gør det muligt at komme på kortere rundture, ved at passere gennem NNP på korte stræk, ideelt set med gode oversigtsforhold.
- Større samlet areal til publikumsfaciliteter uden for NNP, herunder ved Avnstrup Centeret.
- MTB spor enten inden for eller uden for NNP, undgå mange passager af hegn.

Store planteædende pattedyr

- Ønske om mindre og sky dyr (f.eks. stude og heste).
- Lokalt ønske om at undgå bison. Den videnskabelige arbejdsgruppe har peget på bison.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Bidstrup Skovene

Signaturforklaring

Naturstyrelsens arealer i Bidstrupskovene

□ Naturstyrelsens arealer i Bidstrupskovene

▨ Foreløbigt udkast til Naturnationalpark

Ruter

⋯ Blå rute

⋯ Gul rute

— Rødt spor

- - - Sti omkring fold

- - - Nye stier

Steder

P P-plads

🚲 Bikepark

🏠 Bålhus

🐕 Hundeskov

🌳 Legeplads

🏠 Shelter

ℹ Info

🏠 Lejrplads